

2018-10-02 / NAGY-LACZKÓ BALÁZS / FRISS SZÖVEG

VÉDŐBESZÉD BOB SMITH VÉDELMEBEN 2018

Holnap le fog szállni egy űrhajó a földre, kiszáll belőle a fenséges Természet Alkotója, és így szól:

– Azért jöttem, hogy elsöpörjek a föld színéről mindent, ami nem természetes – és mielőtt az első éljenek és hurrák elhangozhatnának, már el is söpört a Földről minden élő és halottat, mely nincs legalább kétszáz kilométer mélyen.

Ma szenzáció, hogy véletlen sikerült kifejlesztenünk egy olyan baktériumot, mely képes lebontani a plasztik szemetet. Hamarosan felemészti az óceán szemétszigeteit, dombocskákká apadnak falánkságuk nyomán hulladékhegyeink, miközben a csatornáinkat eldugító zsiradékszörnyetegeket is mikrobák emészti el.

A baktériumok megtanulják beépíteni szervezetükbe a szétaprózódott mikroműanyag-részecskéket, az okos készülékeink ritkaföldfém szilánkjait. Más mikrobák, gombák az ételhulladékaikkal együtt megeszik, testükbe kebelezik azokat a

vegyületeket, melyeket mesterséges színezékeknek, ízfokozóknak és tartósítószernek nevezünk.

Élelmiszernövényeinket évtizedek óta műtrágyázzuk, tápoldatozzuk, növényvédő szerekkel kezeljük, melyeket gyökereiken és leveleik pórusain át sejtjeikbe szívják. Mindeközben a sok plasztik palack, autóabroncs, nejlonzacskó és csomagolóanyag is részecskékre bomlik a földben, elaprózzák a levegőn és a tengereinken a nap jótékony sugarai vagy éppen a fagy, az évszakok váltakozása. Apró mikroműanyagok és poliészterfonalak lesznek, melyeket megemésztenek a giliszták, talaj- és tengerlakó férgek szövetek részévé válnak.

Ezeket a mikrobákat, növényeket és gilisztákat megeszik és szerveikbe építik az állatok. Az állatok, melyeket szintetikus hormonokkal kezelünk, laboratóriumi körülmények között született, azelőtt sosem létezett anyagokkal gyógyszerezünk. A növényeket és állatokat végül megeszi az ember.

Ha az ember egyszer kipróbálja az LSD-t, valamit örökre megváltoztat szervezetében. Többre is beépül, mint egy élet, azt mondják, hogy a génjeinkbe ivódik, az örökítőanyaggal tovaszáll utódjainkra is. Az ember évtizedeken át ólmozta a benzint, minek hatására az ólom a földjeinkbe jutott, a levegőbe szállt, és ma ott van mindannyiunk agyában kiszédhetetlenül millió és millió ólomrészecske.

Mindeközben a növényi és állati életformák fejlődését száz éve befolyásolja az elektromos zaj, a rádióhullámok, a felszabadított radioaktív izotópok, a nukleáris szennyezés – és még sorolhatnám.

A geológusok antropocénnek nevezik ezt a kort, melyben az ember megváltoztatta a földet – de az ember önmagát is megváltoztatta anélkül, hogy tudta volna. Az élet pedig alkalmazkodik, mint mindig, és mi ünnepeljük a baktériumot, mely megeszi a műanyagokat. Megeszi, a részévé válik a sejtnek, a sejtnek, mely szövetekké áll össze, a szövet szervekké, és a sor végén ott állunk mi, a kész emberek. Újszülötteink első lélegzetvitelükkel olyan anyagokat vesznek magukhoz, melyek ezelőtt húsz évvel még csak nem is léteztek. Érintésük nyomán kezükre tapadnak a mikroszkopikus műanyagfoszlányok – és akkor még nem ivott semmit, és nem is evett. Sejtszinten is építőrészeinkké válnak a poliészterek, izomrostjainkat nejlonfonalak szilárdítják, az idegeink

között új fémionok viszik az üzeneteket, nikkeleződnek az érfalaink, a nyirokrendszerünkben lítium csordogál. Egyre több százalékunkat teszik ki az általunk előállított mesterséges anyagok, és ez még csak nem is tudatos változtatás, mint egy művétag vagy aranyfog. Az ember alkotta neomatériák már az örökítőanyagba is belopóztak. A spermium vajon hány százaléka áll már most is olyan anyagokból, melyek egy évtizede még nem is léteztek? És a petesejtnek?

Ha egy ember szerveinek jelentős részét az élete során mesterséges szervekre cseréljük, az irodalomban kiborgnak nevezzük, ha már létrejött pillanatában a mesterséges anyagok dominálnak, akkor eszünkbe se jut, hogy embernek tituláljuk – de mi van, ha már tíz éve itt tartunk? Mi van akkor, ha az elmúlt húsz év elég volt, hogy a táplálkozáson, a légzésen és a bőrön keresztül felcseréljük alapanyagainkat, hogy az öröklés és pusztán a növekedés, a jelenben élés révén a mai tízévesek már az ember által konstruált és világra szabadított anyagokból álljanak? Vajon vagyunk annyira emberek még, mint az aki az 1960-as években befejezte életét? 1960-as évek: ha az ember egyszer kipróbálja az LSD-t, valamit örökre megváltoztat szervezetében. Többre is beépül, mint egy élet, azt mondják, hogy a génjeinkbe ivódik, az örökítőanyaggal tovaszáll utódjainkra is. Az élet abból gazdálkodik, ami rendelkezésére áll, szemétszigeteken költenek a pingvinek, a baktérium olajfoltot, benzint zabál, a remeterák üdítő dobozba költözik és így tovább.

Új fajok jönnek létre, melyek külalakra ugyanolyanok, mint a régiek, de belsőre, sejt- és szervszinten, anyagcseréjükre nézve újak, merőben mások, mint elődeik voltak. Igaz ez a bacilusra, amit belélegzel, az almára, amit a polcra leemelsz, az előrecsomagolt csirkére – ránk miért ne lenne igaz? A mi hormonháztartásunkra és vele indulatainkra és gondolatainkra már más anyagok hatnak, mint dédszülőinkére. A mi idegpályánkon más ion fut át, és ez ne hatna ki természetünkre, képzeletünkre, arra, ahogy csináljuk és megéljük ezt vagy azt?

Apró, észrevehetetlen különbségek lehetnek ezek. Mindeközben idegenkedünk a mesterséges intelligenciától, a robottól, az androidtól, a műembertől – de vajon még van-e bennünk bármi, ami megkülönböztetne tőle?

Nem az a kérdés tehát, hogy nevezhetjük-e Bob Smith-t androidnak, hanem hogy nevezhetjük-e magunkat még embernek.

CATEGORIES

FRISS SZÖVEG PRÓZA

TAGS

NAGY-LACZKÓ BALÁZS NAGY-LACZKÓ BALÁZS PRÓZÁJA PRÓZA

WRITTEN BY:

NAGY-LACZKÓ BALÁZS

A gyulai születésű Nagy-Laczkó Balázs tanulmányait szülővárosában és Szegeden végezte régészet, néprajz és vallástudomány szakokon. Jelenleg a békéscsabai Munkácsy Mihály Múzeumban dolgozik régészként. Kisprózáit a Bárka, az Ezredvég, az Élet és Irodalom, az Irodalmi Jelen, a Kulter.hu, a Tiszatáj online, A Vörös Postakocsi közli. Rendszeresen publikál tudományos ismeretterjesztő írásokat a Csabai Mérleg hasábjain és a Napi Táptudás blogon.

FÉL

TAGS

2013 A38 apokrif b. horváth lászló Balázs Konrád
 balázs zoltán berényi csaba **beszámoló** Borda
 Réka **braun barna** Budapest Fehér Renátó
 Fekete Anikó Felolvasóest felonline.hu
Fesztivál Film friss szöveg FÉL interjú
 jak József Attila Kör Kapelner Zsolt Katona Ágota
 Kiállítás kiállításkritika kritika Késelés késsel
 Késelés Villával Könyv könyvkritika Körtesi
 Márton mihályi réka Nagy Kátya nyerges gábor
 ádám Programajánló **Próza** Quimby Simon
 Márton slam slam poetry színház **Vers**
 Zene Áfra János

FB

INFÓK

IMPRESSZUM
 ADATKEZELÉSI TÁJÉKOZTATÓ

FÜGGETLEN IRODALMI LAP 2007 ÓTA © A FÉLONLINE.HU SZERZŐI

